

όνταδην παρὰ τὴν νεάνιδα, ἐνησχολημένη νὰ βάφῃ μὲ κατὰ τοὺς ὄνυχας τῶν μικρῶν ποδῶν της.

Ίδούσα τὴν Φατμάν εἰσερχομένην, ἡ τροφὸς ἡγέρθη καὶ ἔχαιρέτισεν ἐδαφιάσις, ἀλλ᾽ ἡ γραῖα μόλις ηὔδοκησε ν' ἀνταποδώσῃ τὸν χαιρετισμὸν τῆς, ἔσφιγξε τὴν χειρά της μέχρι συνθλάσσεως καὶ τῇ εἶπεν εἰς τὸ οὖς :

— Πρέπει νὰ ἀναχωρήσητε ἀπὸ τὴν Προῦσαν τὸ ταχύτερον.

— Θεέ μου ! τί τρέχει ; εἶπεν ἡ τροφὸς ἔντρομος καὶ ταπεινὴ τῇ φωνῇ, μήπως ἐπαπειλούμεθα ὑπὸ ἐπιδημίας ;

— Ἀπὸ κατὶ χειρότερον.

— Πόλεμον ἵσως ;

— Ο πόλεμος δὲν θὰ ἥτο τίποτε, εἶπεν ἡ Φατμά μὲ τὸν εἰρωνικὸν ἐξκολουθοῦσα νὰ ὅμιλῃ χαμηλά.

— Ω Θεέ μου, Θεέ μου ! τίνα λοιπὸν φόρον ἔχομεν, σεβαστὴ μοι χανούμισσα ; ἡρώτησεν ἡ Ἀρμενίς περίφοβος, ἵσως ἐξερράγη πυρκαϊά εἰς τὸ λουτρόν ;

— Τρελλὴ εἰσαι, παραμάνα ; ἀν συνέβαινε τοιοῦτο τι, ἥθελα σᾶς ἔχει καὶ γλυτωμένας. "Οχι, δὲν εἴναι τοῦτο πρέπει ὅμως ν' ἀναχωρήσητε αὐτὴν τὴν ἰδίαν νύκτα διὰ τὴν πόλιν· ἔγῳ θὰ γράψω εἰς τὸν Σεΐχ - οὐλ - Ισλάμ, καὶ αὐτὸς θὰ ἐγκρίνῃ τὴν διαγωγήν μου. . . .

— Δὲν καταλαμβάνω τίποτε ἀπ' αὐτὰ ποὺ μοῦ λέγεις, σεβαστὴ μοι χανούμισσα, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀρμενίς, ἀποροῦσα ἐτὶ μᾶλλον.

— "Ελα, εἶπεν ἡ Φατμά, ἐδῶ ἡμπορῷ νὰ σου ὅμιλήσω.

Η τροφὸς περιετυλίχθη μὲ τὸ πεσκίρι τῆς καὶ ἡκολούθησε τὴν γραῖαν εἰς τίνα τῶν παραπλέύρων κενῶν θαλάμων.

— "Έχομεν περισσότερον ἡ τῆς πυρκαϊᾶς νὰ φοβηθῶμεν, περισσότερον καὶ τὸν πολέμου καὶ τῆς ἐπιδημίας, ἐπανέλαβεν ἡ Φατμά προσηλούσα τοὺς μέλανας ὄφαλμούς της, βαθεῖς καὶ ἐπιτακτικούς, ἐπὶ τοὺς μεγάλους ὄφαλμούς τῆς Ἀρμενίδος. Ή νέα χανούμισσά σου τρέχει ἐδῶ μέγαν κινδυνον... Πρέπει λοιπὸν νὰ φύγῃ, καὶ μάλιστα νὰ μὴ γνωρίζῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀναχωρήσεως της. Αἱ νέαι κάποτε ἔχουσι τὰς φαντασίας των καὶ ἀνατρέπουσι τὰ σχέδια τῶν γονέων των. . . . Νὰ τῆς εἴπης ὅτι ὁ Σεΐσλάμης Μολλάζ - Ιζεδίν σὲ διατάττει ν' ἀφήσῃς τὴν Προῦσαν ἀμέσως ἀλλὰ μὴ τῆς εἴπῃς διὰ τὴν ἀναχωρησίν της πρὸ τῆς ἐσπέρας, ἥτοι πρὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀναχωρήσεως σας.

— Πρέπει βέβαια ἡ Γκεούλ-Χανούμ νὰ τρέχῃ μέγαν κινδυνον, ὡστε νὰ μᾶς παρακινήῃ ν' ἀναχωρήσωμεν τὴν νύκτα, ἐπανέλαβεν ἡ Ἀρμενίς, μηδὲν ἐννοοῦσα ἐκ τῶν παραδόξων τούτων λόγων. Οἱ δρόμοι τῆς Ἀνατολῆς, οἱ ὄποιοι καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη δὲν εἴναι χωρὶς κινδύνους, τὴν νύκτα εἴναι τρομεροί. . . . 'Αλλάχ ! Καλῶς, ἀλλ' ἀν περιπέσωμεν εἰς χειρας ληστῶν ! . . .

— Μὴ φοβεῖσαι, ἔγῳ θὰ σᾶς προμηθεύσω φύλακας διὰ νὰ σᾶς συνοδεύσουν μέχρι τῶν Μουδανίων (τοῦ ἐπινείου τῆς

Προύσης ἀρχ. Απάμεια). Τὸ ἀτμόπλοιον στας συγκινήσεις ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἀποπλέει διὰ Κωνσταντινούπολιν τρὶς τῆς ἑδομάδος, ὡστε δὲν θὰ περιμένητε πολὺν καιρὸν ἔκει.

— 'Αλλά, σὲ παρακαλῶ θερμῶς, εἶπε περίφοβος ἡ τροφός, μὴ πειθομένη ἔτι εἰς τοὺς ἀτελεῖς λόγους τῆς Φατμᾶς, εἰπέ μοι διοίου εἰδούς κινδυνον τρέχει ἡ δέσποινά μου μένουσα ἐνταῦθα ; Πολὺ παράδεισον βεβαιώσις θὰ φανῇ εἰς τὸν Ιζεδίν-Ἐφένδην ἀν φύγωμεν οὕτω πως ἀνευ προειδοποίησεως ἀπὸ ἐξοχήν, εἰς τὴν ὄποιαν εἴπει νὰ διατριψωμεν ὀλόκληρον μῆνα...

— Η Χαραμπίτη-μπασιού ψύψεις περιφρονητικῶς τοὺς ώμους της.

— 'Ο Ιζεδίν-Ἐφένδης θὰ εἰδοποιηθῇ, εἶπε, καὶ τοῦτο φθάνει. "Οσῳ διὰ σέ, παραμάγκα μου, σὺ δύνασαι νὰ μ' ἀκούσης.

— Ο τρόπος τῆς φωνῆς τῆς γραῖας δὲν ἐπέτρεπεν ἀντίρρησιν, καὶ ἡ Ἀρμενίς ἔκλινε τὴν κεφαλήν.

— Τότε ἀναχωροῦμεν ἀπόψε, εἶπεν.

— Τὰ μεσάνυκτα ἐνωμοτία ἱππέων χωροφυλάκων θὰ ἔλθῃ νὰ σᾶς ζητήσῃ εἰς τὸ κονάκι. Ο πιστός μου ἀράπης, ὁ 'Οσμάνης, θὰ ἔναι ὁ ὁδηγός σας.

Ταῦτα εἰπούσα η γραῖα, ἐξῆλθε τοῦ λουτροῦ ἀφεῖσα τὴν Ἀρμενίδα ἐκπληκτον καὶ ἐννεόν.

— Η τροφὸς εἴχε λάθει ἀπόφασιν νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν Φατμάν.

Η διευθύντρια τοῦ λουτροῦ ἐν Προύσῃ ἥτο μία δύναμις, θὰ εἴχε δὲ βεβαιώσις λίσαν ισχυρούς λόγους διὰ νὰ ἐπισπεύσῃ οὕτω τὴν ἀναχωρησίν των. Αλλὰ πῶς νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὴν Γκεούλ-Χανούμ, τὴν τόσον ἀγαπητὴν καὶ τόσον μαχμούτεπτον, τὴν ἀπότομον ταύτην ἀπόφασιν. Πῶς ; μόνον τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως ; Νὰ φύγωσι τὴν νύκτα ώς κλέπται, συνοδεύσμενα ὑπὸ τραχέων στρατιωτῶν, ἀμφιβόλου τιμιότητος, ν' ἀκολουθήσωσιν ἔφιπποι, ἐπὶ τέσσαρας ώρας, ὁδοὺς διὰ μέσου κρημνῶν καὶ φράγγων, μόλις τὴν ἡμέραν διαβατῶν ! Τῇ ἀληθείᾳ παράδοξος ἥτο ἡ ἴδεα τῆς Φατμᾶς, καὶ ὁ κίνδυνος, εἰς δὲν ἥτο πιθανόν νὰ ἐκτεθῇ ἡ Γκεούλ-Χανούμ ἐν Προύσῃ, τῇ ἔφιπποτο, οἵος δήποτε καὶ ἂν ἥτο οὗτος, ὀλιγώτερον φοβερὸς τῆς τοιαύτης νυκτοπορίας.

— Τί ἔχεις. νερέ ; φαίνεσαι πολὺ συλλογισμένη, εἶπεν αἴφνης γλυκεῖστις φωνή, ἐν φραδίνοι δάκτυλοι ἐτίθεντο ἐπὶ τοῦ ώμου τῆς τροφοῦ.

— 'Εξύπνησες, χανούμ-ἐφένδη ; ἀπήντησεν ἡ Ἀρμενίς προσπαθοῦσα ν' ἀποτινάξῃ τὸν λήθαργον, εἰς δὲν εἴχον βυθίσει αὐτὴν οἱ λόγοι τῆς γραῖας. Λοιπὸν διατί δὲν τρώγεις ; ὁ χαλβᾶς εἴναι νωπότατος, τὸ καταΐφι καλὰ ζαχχαρώμενον, καὶ τὰ σερμπέτια νοστιμώτατα.

— Ναί, τὸ γνωρίζω, ἀλλ' αὐτὰ δὲν μ' ἔξηγον διατί ἡσού τόσον συλλογισμένη πρὸ ὀλίγου...

— 'Α ! δὲν εἴναι τίποτε... ἀρχὴ τῆς ἡμικρανίας μου. Δὲν ἀντέχω πολὺν ώραν εἰς τὸ λουτρόν, τὸ ἡξέντριο...

— Νερέ, κατὶ ἔχεις, διέκοψεν ἡ Γκεούλ, εἰθισμένη ν' ἀναγκινώσῃ καὶ τὰς ἐλαχί-

τροφοῦ της, καὶ κάμνεις ἀσχηματικά νὰ μοῦ κρύπτῃς τὰς λύπας... ἢ τὰς ἀνησυχίας σου.

— Ναί, τῷ ὅντι, εἴμαι ἀνήσυχη, εἶπεν ἡ Ἀρμενίς, ἀποφασισμένη νὰ μυήσῃ ὀλίγον κατ' ὄλιγον τὴν Γκεούλ εἰς τὸ μυστήριον τῆς κατεπειγούσης ἀναχωρήσεως των.

— Μήπως ἔλαβες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καρμύιαν δυσάρεστον εἰδησιν ; "Οχι, ἡσού εὕθυμος καὶ ἀμέριμνος πρὸ ἐνός τετάρτου τοῦ τῆς ώρας, τί λοιπὸν συνέβη ἔκτοτε ;

— "Ενα μήνυμα ἦλθεν ἀπὸ τὰ Μουδανία καθ' ὃν ὥραν ἐκοιμάσσο, εἶπεν ἡ τροφὸς ταπεινοῦσα τοὺς ὄφαλμούς, διότι ἐψεύδετο οὕτως εἰς τὴν προσφίλῃ τῆς κανούμισσαν.

— Λοιπὸν ταχυδρόμος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ; Μήπως ὁ πατέρος μου, ἢ οι προσφύλακτοις μου ἀδελφοί εἶναι σφραγίστοι ; ἡρώτησεν ἡ Γκεούλ μετὰ συγκινήσεως.

— Τέκνον μου, μὴ τρομάζεις ἀδίκως, ἡξεύρεις ὅτι εἰς τὸ λοιπὸν πρέπει τις νὰ προφυλάξτηται... σὲ βεβαιῶς ὅτι οὐκογένεια σας εἶναι πολὺ καλά, ἐξηκολούθησεν ἡ τροφός, μὴ φθάσῃ αὔριον πρωτὶς τὰ Μουδανία διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ διατριψῃ ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν Προῦσαν, ώς ἐσκόπευεν..

— Τί καλά ! ἀνεφώνησεν ἡ Γκεούλ κροτούσα τὰς χειρας. — "Ω ! ἀν ἥτο μόνον τοῦτο, θὰ ἔσαι ὅλα καλά, προσέθηκεν ἡ τροφός, ἀλλ' ἴδου ὅτι ἐπῆλθεν ἡ ἴδεα εἰς τὸν ἔντιμον αὐθέντητην μου καὶ ζητεῖ νὰ μεταβῇς εἰς Μουδανία διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῆς καὶ ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν τὸ θέλημά του, εἶναι ἀνάγκη, ἀγαπητή μου, νὰ φύγωμεν ἀπόψε φριπποί, μετὰ χωροφυλάκων καὶ ὁδηγῶν, ἀλλὰ μὴ φοβηθῆς, καὶ μὴ ἀνησυχεῖς κακόλου !

— Καὶ διατί ν' ἀνησυχῶ ; ἀπεκρίθη ἡ Γκεούλ μὲ τὸν συνήθη τόνον τῆς φωνῆς της, ὑπάρχει ἀμαζῶν πλέον ἀφοβός ἐμοῦ ; 'Εξ ἐναντίας μάλιστα, πολὺ καλὴν ἴδεαν συνέλαβεν ὁ πατέρος μου. Νὰ ὁδοιπορῇ τις ἐωραίας νυκτὶ τοῦ Απριλίου, ὑπὸ οὐρανὸν ἀστερέωντα καὶ ἀναπνέων αὔραν χλιαράν ! "Ω ! τοῦτο εἴναι πολὺν ώραιότερον πάρα πολὺ πεπεύη τις μὲ τὸν καύσωνα καὶ τὸν κονιορτόν καὶ ν' ἀναγκάζηται νὰ ἔχῃ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον μὲ τὸ γιανηάκι.

— 'Αληθινά, χανούμισσά μου, δὲν φοβεῖσαι πολύ, ἀναλογιζούμενη τοιοῦτο ταξεδίον ; ἡρώτησεν ἔκθαμβος ἡ τροφός.

[Ἐπειτα συνεχιστα]

ΙΑΤΡΟΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

[Ποτορικὸν διήγημα, ἐκ τοῦ Ιταλικοῦ].

Εἰς τῶν πρώτων ἐρευνητῶν τῆς Ρωσίας, ὁ Ὄλεαριος, νομίζω, διηγεῖται, ὅτι, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Τζάρου Βόρης Γόδουνωφ, ἔζη εἰς τὴν Μόσχαν βοϊάρος τις, καλούμενος Δημήτριος Παύλοβιτς Ιάρνεφ, τοῦ διοίου της προτεινόμενος Ναδεΐνα Παυλίνη, λόγων δὲν ἐκέπητο φήμην ὄσιας. 'Ο

Δημήτριος, ὅστις ἔγίνωσκε καλῶς τὸ ἔτερόν του ἥμισυ καὶ ἡννόει ὅτι δὲν ὑπῆρχε θεραπεία τῆς δυστυχίας του, παρεμυθεῖτο διὰ μεγάλης ποσότητος γάκης, παρεχούσης αὐτῷ τὴν λίθην καὶ ἀσθένειαν τοῦ στομάχου, ὅπως θῇ διασκεδάζῃ ἔχοργει, ἐκ διαλειμμάτων, εἰς τὴν ἀναξίαν σύζυγόν του, λόγῳ πόνικής, ἀριθμόν τινα μέστιγώσεων. Ἡ Ναδείνα ἐφώναξεν, ἔκλαιειν, ἔξεπευπε στενχυμούς. ἵκανον τὸ συγκινήσιον πάντα ἔτερον σύζυγον, ἔστελλε τὸν Δημήτριον Παύλοβιτς εἰς τὸν διάβολον, ἀλλά, τὴν ἐπιούσαν, ἤρχιζεν ἐκ νέου τὰς παρεκτροπάς της.

Ἐντοσούτῳ, ὁ Ἰάρνεφ εἶχεν ἔθισθη νὰ μαστιγώῃ τὴν σύζυγόν του ἐκάστην πέμπτην καὶ κυριακήν, μετὰ τὸ γεῦμα καὶ πρὸ τοῦ ὕπου του, διαθεβαιῶν ὅτι τοῦτο ἔφερεν αὐτῷ ἀγγελικὸν ὕπον ναὶ ὅτι ἐκοιμᾶτο γαληνιώτερον μὲ τὴν συνκίσθησιν τῆς ἐκπληρώσεως ἱεροῦ καθήκοντος.

Ἡ Ναδείνα ὄμως, ἐνῷ ἀφ' ἐνὸς ἦρε σκετο εἰς τὸν ἔκτο τοῦ νόμου ἔρωτας, ἀφ' ἑτέρου ἐμίσει ἐξ ὅλης καρδίας τὴν ὑπὸ τοῦ προσώπου τοῦ σύζυγου τῆς ἐκπροσώπησιν τοῦ νόμου, νυχθημερὸν δὲ ἐβασάνιζε τὸν νοῦν της, ὅπως ἀνεύρῃ τρόπον ἐκδικήσεως, ἀλλ' ἀνεὶ ἐπιτυχίας.

“Ο, τι δὲ ἡ Ναδείνα ἐπεθύμει, διότι δὲν ἡτο τυχία γυνή, ἡτο οὐχὶ τόσον ν' ἀποφύγῃ τὴν διεθεομάδος μαστιγώσιν ἢ νὰ στερηθῇ τοῦ ἀγαπητοῦ συζύγου της, ὅσον ν' ἀνταποδώσῃ εἰς τὸν Δημήτριον πάθημα ἀντὶ παθήματος καὶ ἐκατονταπλασίας ἥθελε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰάρνεφ ὑποφέροντα πάσας τὰς βασάνους τῶν κολασμάνων, ἀλλὰ μὲ τὸ ἴδιακίτερον χρηκτηριστικὸν τούτων ἡτοι σωματικῶς. Οὐχ ἡτο, παρὰ τὸν ἔκυτης διακκῆ πόθον, ἡ ἡμετέρα χαρίεσσα ἡρωΐς μάτην ἀνέζητε, διότι οὐδὲν ἐφεύρισκε προματοποιήσιμον, ως θέλουσκ συγχρόνως, ὅπως ἡ πληρεστέρα ἡ ἐκδίκησις, νὰ μένῃ ἀγνωστος ἡ μέλλουσκ νὰ κατευθύνῃ τὰ κτυπήματα χείρ. Ἀπηλπισμένη δὲ ὅτι οὐδὲν ἔξιον ἔκυτης ἡδύνατο νὰ ἐφεύρῃ, θὰ ἐταπεινοῦτο ἵσως, προσφεύγουσα εἰς κοινὸν μέσον ἐκδικήσεως, ὅτε διεσπάρη εἰς Μόσχαν ἡ φήμη, ὅτι ὁ Τζάρος ἐβισάντετο φρικωδῶς ὑπὸ τῆς ποδαλγίας καὶ ὅτι οἱ ίκτροι αὐτοῦ εἴχον δηλώσει ὅτι οὐδὲν ἔγίνωσκον θεραπευτικὸν μέσον, ὅτι δὲ ὁ πασχῶν ὑπέσχετο μεγάλης ἀμοιβῆς καὶ τιμῆς πρὸς ἔκεινον. Ὅστις, ίκτρὸς ἡ μή. βοϊάρος ἡ χωρικός, ἥθελε δυνηθῇ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦ κατατρύχοντος αὐτὸν δεινοῦ.

Ἡτο ἡμέρα πέμπτη, ἡ δὲ συνήθης μαστίγωσις εἶχεν ἐκτελεσθῇ, πρὸς μεγίστην ἀγαλλίασιν τοῦ Δημητρίου, ὅτε ἡ Ναδείνα ἔμαθε τὴν εἰδῆσιν. Παραχρῆμα ἔλαβε τὴν ἀπόφασίν της μολονότι δὲ ἡ παρεχομένη αὐτῇ εὐκαιρία δὲν ικανοποίει τὰ ὄνειρά της, οὐχ ἡτο ὄμως ἡτο μέσον ἐκδικήσεως ἀσύνηθες καὶ ἀσφαλές.

“Ανευ μεῖζονος βραδύτητος, μετέβη εἰς τὸ ἀνάκτορον καὶ ἡτήσατο ἀκρόσιαν παρὰ τὸν Τζάρον, λέγουσα, ὅτι ἐκόμιζεν ἀλάνθαστον φάρμακον. Προρχρῆμα ὠδηγήθη

ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅστις ἔκειτο ἐπὶ δερματίνου ἀνακλίντρου. Ἡ Ναδείνα ἐρρέφθη εἰς τοὺς πόδας του, λέγουσα :

— “Α, κύριε! διατί δὲν εἴμαι ἔγω ὁ σύζυγός μου; αὔριον θὰ ἥσθε βεβαίας τεθεραπευμένος!

Ἐνῷ δὲ ὁ Τζάρος ἔθεωρε αὐτὴν ἔκπληκτος, ἔκεινη ἔξηκολούθησε :

— Ναί, κύριε, αὐτὸς γνωρίζει ταχὺ καὶ ἀσφαλές φάρμακον κατὰ τῆς ποδαλγίας· μόλις πρὸ οκτὼ ἡμερῶν ἔθεραπευεσσεν ἐνα δούλον μας. τὸν ὅποιον ἔφερον μαζύ μου καὶ ὅστις δύναται νὰ βεβιώσῃ τοὺς λόγους μου. Ἀλλά, κύριε, ὁ Δημήτριος Παύλοβιτς ἀξιοῖ ὅτι θὰ εἴναι εὐτύχημα διὰ τὴν Ῥωσίαν ὁ θάνατός σας καὶ ἐπομένως ἀρνεῖται ἀπολύτως νὰ σᾶς φέρῃ τὸ θυμασιόν φάρμακόν του.

Ο Τζάρος ἔξεπλάγη μεγάλως, πλήν, εἰθισμένος νὰ παρέχῃ ὅλιγην πίστιν εἰς τοὺς ὑπηκόους του, διέταξε τὴν σύλληψιν τῆς Ναδείνας καὶ συγχρόνως ἔστειλε νὰ φέρωσι τὸν Ἰάρνεφ.

Ακριδῶς τὴν στιγμὴν ἔκεινην, ὁ ἡμέτερος βοϊάρος ἀφυπνίζετο καὶ ἐσκέπτετο, ὅτε αἱ σκέψεις αὐτοῦ διεκόπησαν ὑπὸ τῆς ἀφίξεως τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Τζάρου. Οἵτινες, ζήνε τῆς ἐλαχίστης ἔξηγήσεως καὶ χωρὶς νὰ δώσωσιν αὐτῷ καἱρὸν νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς αἰφνιδίκης ταραχῆς, ἔσυρον αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος.

— Τὸ φάρμακον! τὸ φάρμακον! ἀνέκραζεν ὁ Τζάρος, μόλις ἴδων αὐτόν, τὸ φάρμακον, ἀλλὰς δικτάσσων καὶ σὲ μαστιγώνουν.

Ο Δημήτριος ἀπέμεινεν ἔννεος, ἀγνοῶν τι ν' ἀποκριθῇ.

— Δὲν μ' ἔννοεις; ἀθλιον τέρκης, ὅστις, δινάμενος νὰ θεραπεύσῃς τὸν κύριόν σου, θέλεις ν' ἀφήσῃς αὐτὸν ν' ἀποθάνῃ!

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰάρνεφ δὲν ἡννόει, οὐδὲν ἡδύνατο ν' ἀντιληφθῇ περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ ν' ἀπαντήσῃ, εἰς ἐν νεῦμα τοῦ Τζάρου, τὸν ἐμαστίγωσαν μέχρις αἰματος καὶ ἀκολούθως καθετερζεν αὐτόν. Ἐκεὶ ὁ δυστυχὴς βοϊάρος ἐσκέφθη καὶ ἀνέζητησεν ἔξηγησιν τῶν συμβάντων αὐτῷ. Αἴρνης, χωρὶς οὐδὲν νὰ συνχρίγῃ σαφὲς ἡ πιθανόν, ἐξ ὀρμεμφύτου ἀνεφωνησεν :

— “Α! θὰ εἴναι; ἡ σύζυγός μου!

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, προσῆλθεν εἰς τὴν εἰρκτὴν ίκτρός τις τοῦ Τζάρου, προσπαθῶν νὰ πράξῃ τὸν βοϊάρον καὶ νὰ τῷ ἔξηγησῃ τὶ παρ αὐτοῦ ἐζητεῖτο.

— Ἀλλὰ τότε ἀπωλέσθην, ἐψιθύρισεν ὁ Δημήτριος, ὄρυμένος. Οὐδέν ποτε ἐδιάδαχθην, πολὺ δὲ ὅλιγάτερον τὴν ίκτρικήν... “Α! ἀθλίκ γῦναι! μετ' ὄργης δὲ ἔτεινε τοὺς βραχίονας.

Ἐὰν ἡ Ναδείνα ἔβλεπεν αὐτὸν εἰς ἔκεινην τὴν στάσιν, ἐφ' ἄσον ἀν ἡτο δύσκολος νὰ εὔχαρις θῇ, ἥθελεν αἰσθανθῇ σιγμήν τινα ίκνηνοποιήσεως· πλὴν ἔκεινη ἐπίστης διελογίζετο ἐν τῇ φυλακῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως της καὶ ἐφοβεῖτο μέγα τι δεινόν.

Τὴν ἐσπέραν, ὁ Τζάρος ἔκάλεσε παρ' ἀκτῷ τὸν Δημήτριον, ὅστις, δικράνων καὶ στενάζων, ἥτειτο χάριν, λέγων ὅτι ἡ σύ-

ζυγός του ἡτο αἰσχρὸν πλᾶσμα, τοῦτο δὲ ἡτο τόσον ἀληθὲς ὅσον ὁ Θεὸς ὑπῆρχεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ Τζάρος ἡτο μέγας. Πλὴν, ἡ αἴτησίς του τῷ προσεπόρισε μόνον πεντήκοντα ράβδισμούς καὶ τὴν εἰρκτήν. Ἐπὶ δεκαπέντε συνεχεῖς ἡμέρας, ὁ Δημήτριος ὑπεβλήθη εἰς τὴν τιμωρίαν ταύτην, ἐνῷ ἡ σύζυγός του, ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας, ἐπεσκέπτετο αὐτὸν μεθ' ἑκάστην ἔκτελέσιν, ἀπευθύνουσα αὐτῷ μελιρρύτους λόγους καὶ παρέχουσα αὐτῷ παραμυθητικὰς θωπείας, αἴτινες ἔξηγειρον εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν ὄργην τοῦ θοϊάρου καὶ ἥθελον καταστῆσαι αὐτὸν παράρρονα, ἐκν ἡ ἐλαχίστη ἀνάπτυξις τοῦ ἐγκεφάλου του ἡδύνατο νὰ καταστῆσῃ αὐτὸν ἐπιδεκτικὸν τῆς νόσου ταύτης τῶν εὑφώνων ἀνθρώπων. Αἱ καθημεριναὶ παρανέσεις, ἡ στοργή, ἡ υπομονή, μεθ' ἡς ἡ Ναδείνα περιεποιεῖτο τὸν σύζυγόν της καὶ ἡ προστήση, μετὰ τῆς ὁποίας ἀπεδέχετο τὴν κτηνώδη ὄργην καὶ τὰς ἀποτόμους ἐπιπλήξεις αὐτοῦ εἴλυσαν ἐπ' αὐτὴν τὴν εἴναι τοῦ Τζάρου καὶ τῆς αὐλῆς του εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ἐγκρηγήθη αὐτῇ σύνταξις πεντήκοντα ρουβίλινων, τῶν ὅποιών εἰσέπραξεν ἀμέσως τὸ πρώτον τέταρτον εἰς ἐντύπους δοράς ἵκτιδος.

Ο Δημήτριος Παύλοβιτς Ἰάρνεφ, χάρις εἰς τὴν ἐγκείρισιν, εἰς τὴν ὁποίαν μετ' ἀπελπιστικῆς ἀκριβείας ὑπεβάλλετο διε τῆς ἡμέρας, μελλον δὲ ἵσως ἔνεκα τῶν παραφρῶν τῆς ἀρρήτου ὄργης, ἦν ἔξηγειρον αἱ προκλήσεις τῆς σύζυγου του, εἴχε κατακτηθῆσαι κίτρινος καὶ ἰσχνός, ὥστε ἐμποιηθῇ φόβον, ἐπεκαλεῖτο τὸν θάνατον, ὅτε, νύκτα τινα, καθ' ἡτο ἡσυχώτερος ἡ συνήθως—ἡ σύζυγός του δὲν εἴχεν ἐπισκεφθῆ αὐτὸν ἀφ' ἐσπέρας—ἐσκέφθη. ὅτι, ἐκν δὲν ὑπῆρχε μέσον ν' ἀπαλλαγῇ τῆς θέσεως ἔκεινης, οὐχ' ἡσσον ἡδύνατο νὰ δοκιμάσῃ, ἔστω μὲ κινδυνον νὰ φονευθῇ ὑπὸ τοῦ Τζάρου. “Οτε, λοιπόν, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, εἰσῆλθον εἰς τὴν εἰρκτήν ὁ ἀξιωματικὸς καὶ ὁ δῆμος, εἰπεν αὐτοῖς :

— “Εστω, συνκινῶ νὰ σώσω τὸν Τζάρον. Εἰς τὰ ἀνάκτορα τότε ὑπῆρχε μεγάλη κίνησις· ὁ δημητρὸν εἰντὸς ὁραίων θαλάσμου τὸν ἡμέτερον βοϊάρον, πληροῦσιν αὐτὸν φιλοφρονήσεων καὶ προσμένουσι τὰς διατριχάς του. Οὐτος ἀποστέλλει ἔνα ἀπεσταλμένον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ “Οκκα, ἔτερον εἰς τὰς τοῦ Βόλγα καὶ τρίτον εἰς τὸ δάσος Ιέσυν, ὅπως συλλέξωσι καὶ φέρωσιν αὐτῷ βοτάνας τινάς, φυομένας εἰςεκτίνα τὰ μέρη. Προσκομισθεῖσῶν τῶν βοτανῶν, ἡτοίμασε διαύτων ἐγχυμα καὶ παρήγγειλε λουτρὸνές αὐτοῦ εἰς τὸν Τζάρον, ὅστις, μετὰ τὸ πρώτον τοιοῦτο, αἰσθανθεὶς ἀνακούφισίν τινας ἐκ τῶν ἀλγηδόνων, πρώτων μὲν διέταξε νὰ φαδίσωσι τὸν νέον ιατρόν, διότι τοῦ τοσοῦτον ἐδραδύνει τὸν θεραπεύση, εἰταξ δὲ ἀπέστειλεν αὐτῷ ἀφθονών δῶρων πρὸς ἀμοιβὴν τῆς εὐεργεσίας. Τῆς προσθοιτῆς τῆς νόσου διελθούσης

τὸ στάδιον της, διότι περὶ τῶν θεραπευτικῶν ἴδιοτήτων τῶν βοτανῶν ἐκείνων, ὑμεῖς, ἀναγνῶσται, γινώσκετε πλείονα τοῦ Δημητρίου, ἐντὸς ἡττονος χρονικοῦ διαστήματος ἔθδομάδος, καθ' ὃ ἐποιεῖτο χρῆσιν τῶν λουτρῶν, ὁ σεπτὸς ἀσθενῆς ἐθεραπεύθη ἐντελῶς, ὁ δὲ Τάρνεφ ἐπανῆλθεν ὑπὸ τὴν οἰκιακήν του στέγην, φέρων τὸν τίτλον πρώτου ἐπιτίμου ἱατροῦ τοῦ Τζάρου.

**

* * *
Ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανεῖδε τὴν Ναδεΐναν, ἡσθάνθη ἀκατάσχετον ἀνάγκην νὰ στραγγαλίσῃ αὐτήν. Πλὴν ἀκολούθως ἐσκέψθη, ὅτι, ἐάν ἀπετύγχανεν, ἡδύνατο νὰ ἐπισύρῃ καθ' ἐκυτοῦ νέας ἐνοχλήσεις καὶ ὡς ἀνθρώπος, γενόμενος συνετός ἐκ πείρας, ἐσκέψθη, ὅτι προτιμότερον ἡτο νὰ ἥνει ἀγαθὸς καὶ νὰ συγχωρήσῃ.

Τοῦ λοιποῦ, προσθέτουσι τὰ χρονικὰ, οἱ δύο παραδειγματικοὶ σύζυγοι ἐδίωσαν εὐτυχεῖς, πλούσιοι, ἀγαπώμενοι ὑπὸ τοῦ κυριάρχου των, σεβόμενοι ὑπὸ τῶν αὐλίκων καὶ ὑπὸ πάντων τιμώμενοι.

Δ*

Ο ΤΕΤΡΑΠΟΥΣ ΓΡΕΝΑΔΙΕΡΟΣ

"Οτε οἱ Ἀγγλοι εἶχον κυριεύσει τὸ Γιεραλτάρ, οἱ Ἰσπανοὶ προσεπάθουν ν' ἀνακτήσωσιν αὐτό· τούτου ἔνεκεν οἱ Ἀγγλοι, φοβούμενοι ἐπίθεσιν ἐξ ἀπροόπτου, ἡσαν ἀγρυπνοὶ καὶ ἔθηκαν φρουρὰς πανταχοῦ. Εἰς στρατιώτης φρουρῶν μακρὰν τῶν τειχῶν, εἰχε φέρει μεθ' ἔαυτοῦ τὸ δεῖπνόν του ἐντὸς ἐπιμήκους πηλίνου ἀγγείου, καὶ τὸ ἔκρυψε μεταξὺ τῶν θάμνων, καθὸ φοβούμενος ἀπροόπτουν ἐπίθεσιν τοσοῦτον κατὰ τοῦ φαγητοῦ του ὅσον καὶ κατὰ τοῦ φρουρίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ πίθηκ, ζητῶν νὰ φάγῃ τι, διότι ἡτο νῆστις ἀπὸ δύο ἡμερῶν, ὀσφράνθη τὸ φαγητόν, ὑπὸ τῆς ὄσμης δ' ὀδηγούμενος διευθύνεται εἰς τοὺς θάμνους, ἔνθα ἀνακαλύπτει τὸ εὐλογημένον ἀγγεῖον. Πάρκυτα χώνει τὴν ρίνα ἐντὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ στόμιον εἶναι ὀλίγον στενόν, μόλις χωρεῖ τὸ ἀκρον τοῦ ρύγχους αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ἀγγείου. Ἐρεθιζόμενος ὅμως ὑπὸ τῆς πείνης, καταβάλλει μεγάλας προσπαθείας, ὥθετ, ὥθετ τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε ἐπὶ τέλους εἰσέρχεται εἰς τὸ δοχεῖον ὀλόκληρος ἡ κεφαλὴ του, καίτοι ὀλίγον ξεσχισθεῖσα. Τέλος ὁ λαιμαργός, κύριος τῆς θέσεως, καταβροχθίζει ἐντὸς στιγμῆς τὰ πάντα, φασόλια, γεωμηλα, δασκιά κ.λ.π. Ἀφοῦ ἔγλυψε καλῶς τὸ χυλώδες ἐσωτερικὸν τοῦ ἀγγείου ἐσκέφθη ν' ἀποσυρθῇ, ἀλλὰ τότε παρουσιάσθη νέχ δυσκολία μείζων τῆς πρώτης ἡ κεφαλὴ εἰχε μὲν εἰσέλθει μετὰ κόπου, ἀλλ' ἡτο ἀδύνατον νὰ ἔξελθῃ. Μετά τινας ἀναφελεῖς προσπαθείας ὁ ἥρως ὥμων ἡναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ φορῶν τὸν ἀλλόκοτον ἐκεῖνον πῖλον. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ὄφθαλμοι του ἐκρύπτοντο, ὅρθιος ὡπισθοῦστει καὶ συνέκρουετὸν πῖλόν του ἐπὶ τῶν βράχων.

'Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ στρατιώτης ἐξηκολούθει φρουρῶν. Ἡρίθμει πάντα τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ ὑπελόγιζεν ὅτι μετ'

όλιγον θὰ τὸν ἀντικαθίστων καὶ θὰ ἡτο τέλος ἐλεύθερος νὰ δειπνήσῃ. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὰ πάντα ἔσχινον καλῶς, διότι οὐδὲν εἶχεν διαταράξει τὴν σιγὴν τῆς νυκτός. Ἀλλ' αἴρνης νομίζει ὅτι ἀκούει παράδοξον θύρυσον ἐγγὺς αὐτοῦ. Ιστάται, ἀκροσται καὶ ἀκούει ταραχὴν ἐντὸς τῶν θάμνων καὶ ἐπιτριψεις λίθων, ὧσει ἔβασιζε τις μὲ βῆμα ἀβέβαιον ἐπὶ τῶν βράχων. Ἐπιλαγεῖς ζητεῖ νὰ διακρίνῃ εἰς τὸ σκότος τὸ ἀντικείμενον ἢ τὸ ἀτομον τὸ προξενοῦν τὸν θύρυσον. Αἴργυρης διακρίνει ἀμυδρῶς ἐν δὲ βαδίζον ψηλαφητεί, καὶ τὸ ὄποιον ἐφόρει μακρὸν πῖλον.

— Τίς εἰ! κράζει στεντορείχ τῇ φωνῇ. 'Αλλὰ τὸ φάσμα ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ φεύγει καὶ ἐξαφνίζεται.

Οὐδεμίχ πλέον ἀμφιβολία ὅτι εἶναι ἔχθρος. Ήταν προσβάλλοντις ἐξ ἀπροόπτου τὸ φρούριον. Πάρκυτα ἐκβάλλει τὴν κραυγὴν τοῦ κινδύνου, καὶ σκοπεύων ταχαίως τὸν στρατιώτην, τὸν ὄποιον ἐνόμισεν ὅτι εἶδε, πυροβολεῖ.

Πρὸς τὸ σύνθημα τοῦτο πάντες ἔξεγειρονται· οἱ φρουροὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὴν κραυγὴν, οἱ Ἀγγλοι στρατιώταις ἀρπάζουσι τὰ ὅπλα, ἐντὸς δὲ μιᾶς στιγμῆς ἀπασχή φρουρὰ εὑρίσκεται ἐπὶ ποδός. Διευθύνεται ἐν σπουδῇ εἰς τὸ μέρος ἐξ οὐ προηλθεν ἡ κραυγὴ, ὁ δὲ φρουρὸς δεικνύει διὰ τοῦ δακτύλου τὴν θέσιν, ἐν ἣ εἶδεν ἐμφανισθέντα τὸν νυκτερινὸν πρόσοκοπον.

— Εἶναι γρεναδιέρος, εἶπε, τὸν ἀνεγνώρισα ἀπὸ τὸ κράνος του.

Ζητοῦσι τὸν γρεναδιέρον, διατρέχουσι τοὺς βράχους, ἀλλ' οὐδὲν ἀνακαλύπτουσιν. Αἴρνης εἰς στρατιώτης πυροβολεῖ κράζων.

— Νά τος!

Καὶ πραγματικῶς, βλέπουσι τὸν φυγάδα τρέχοντα, πηδῶντα, κυβιστίοντα καὶ διασκελίζοντα τοὺς βράχους.

Πάρκυτα, πάντων τὰ τυφέκια διευθύνονται κατ' αὐτοῦ καὶ ἐκατὸν πυροβολισμοὶ ἀντηχοῦσι ταυτοχρόνως. Εἶτα, οὐδὲν πλέον. Προχωροῦσι τότε μετὰ προσοχῆς εἰς τὸ μέρος εἰς ἐξηφανίσθη ὁ μυστηρώδης ἔχθρος.

— Προφολαχθῆτε! λέγουσιν οἱ μέν, εἰς τὰ πέρις κρύπτεται ὀλόκληρος λόχος, ἵσως ἔνα σύνταγμα.

— Εμπρός! κράζουσιν οἱ γενναιότεροι.

Καὶ ἡ φρουρὰ προχωρεῖ μὲν γραμμῆς συνεσφιγμένας, μὲν λόγχας προτεταμένας, ἀβεβαία καὶ ἀνήσυχος.

— Προσέξτε! κράζει αἴρηνς εἰς στρατιώτης ἐκ τῶν πρώτων γραμμῶν, ἵδων τὸ κινούμενον εἰς τὸ σκότος.

Πάντες σκοπεύουσιν.

‘Αλλ' οὐδεὶς Ἰσπανός, οὐδεὶς ἔχθρος ἐμφανίζεται.

— Προσοχή! κράζει ὁ ἀρχηγός.

Προχωροῦσι πάντοτε, πλησιάζουσι, φθάνουσιν εἰς τὸ μέρος ἐνθαῦτα πράγματι τι ἐκινεῖτο πάντοτε, καὶ εὑρίσκουσι τέλος... τὸν πίθηκον ὅστις, ἔχων συντετριμένον τὸν ἔνα πόδα ἐπροσπάθει ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ παραδόξου καλύμματος αὐτοῦ, τὸ ὄποιον μόνον εἰχε πτοήση ὅλον τὸν ἀγγλικὸν στρατόν.

B.

ΤΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

Τὰ τόσον ἐν χρήσει ἐπισκεπτήρια δὲν εἶναι νέα, οὐδὲ εὐρωπαϊκὴ ἐφεύρεσις.

Τὸ πήροχον ἐν Κίνᾳ πρὸ 1200 ἐτῶν, ἐνῷ ἐν Γαλλίᾳ ἡ χρῆσις αὐτῶν διεδόθη μόνον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκατοντατετηρίδα.

Πλὴν οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν σινικῶν ἐπισκεπτηρίων καὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει μικρῶν ὄρθιογωνίων παραληλογράμμων τεμαχίων χαρτονίου.

Ἐν Κίνᾳ τὰ ἐπισκεπτηρία εἰναι, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, εἶδος πίνακος, ἐφ' οὐ ὑπάρχουσι κεχαραγμένα πληθὺς ἀσυναρτήτων πρὸς ἀλληλαγμάτων, ἐχόντων τὴν ἀξίωσιν, ὅτι ἐκφράζουσι πᾶσαν εὐχήν πρὸς ὃν τὸ ἐπισκεπτηρίον ἀπευθύνεται.

Κατὰ δὲ παράδοξον συνήθειαν, τὸ μέγεθος τοῦ ἐπισκεπτηρίου δέον νὰ ἥναι ἀνάνελογον πρὸς τὴν ὑπόληψιν καὶ τὰ σέβας, τὸ ὄποιον ὁ ἐπιστέλλων τρέψει πρὸς τὸν λαμβάνοντα.

Κατὰ τὴν δεκάτην ἔθδόμην ἐκατονταετηρίδα, "Αγγλος πρεσβευτὴς ἐν Πεκίνῳ ἔλαβεν ὑπὸ τῆς Σινικῆς Κυβερνήσεως ἐπισκεπτηρίου μήκους δέκα καὶ ὅκτω ποδῶν, τὸ ὄποιον ἔφερον ἐξ ἀνδρες.

**

Οι καλλιτέχναι ὑπῆρχαν καὶ θέλουσιν εἶναι πάντοτε ἴδιοτροποι καὶ πρωτότυποι. Ἐὰν ὑμεῖς οἱ κοινοὶ τῶν ἀνθρώπων, μεταβάντες εἰς ἐπίσκεψιν φίλου, δὲν εὔρωμεν αὐτόν, γράφομεν τὸ ὄνομα ὥμων ἢ ἀφίνομεν τὸ ἐπισκεπτηρίον μας.

Οι ἔξοχοι καλλιτέχναι ὄμως ἔχουσιν ἐπισκεπτηρία διάφορα.

Ο 'Απελλής, μεταβάτης εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Πραξιτέλους, ἀπόντος αὐτοῦ, δὲν ἔγραψε τὸ ὄνομα του, ἀλλ' ἔσυρεν ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ τρίποδος ἡρτημένης εἰκόνος γραμμὴν τόσῳ λεπτήν, ὡστε ὁ Πραξιτέλης ἐπανελθῶν, ἀνεγνώρισεν ἐν αὐτῇ τὴν χειρα τοῦ 'Απελλοῦ καλλιτεχνού της Μεδούσης.

Ἡμέραν τινά, ὁ Μιχαὴλ "Αγγελος, ἐπιθυμήσας νὰ ἔδῃ τὸν μαθητήν του, μεταβαίνει ἐκεῖ, μὴ εὐρών δ' αὐτόν, ἀφίνει δεῖγμα τῆς ἐπισκεψεώς του, σχεδιάζων ὑψηλὴν δι' ἀγθρακος κεφαλὴν κολοσσιαίων διαστάσεων. 'Ο Δανιήλ, ἐπιστρέψας, ἔμενεν ἐνεὸς ἐνώπιον τοῦ ἀγρίου προσώπου. Τίς ὄμως θὰ ἐτόλμη νὰ διαγράψῃ τὸ ἔργον τοῦ Μιχαὴλ 'Αγγέλου; Αὕτη ἡ κεφαλὴ εὐρίσκεται ἀκόμη ἐκεῖ, θαυμαζομένη ὑπὸ πάντων τῶν ἐπισκεπτῶν, ἐφ' ἐνὸς τῶν τοίχων τοῦ πρὸς τὸν κηπὸν ἰσογείου δωματίου τοῦ καλλιτεχνού κειμηλίου, ὅποιον εἶναι τὸ μέγαρον τῆς Φαρετίρας.

‘Η δι' ἀγθρακος ἐσχεδιασμένη κεφαλὴ θεωρεῖται ὡς προσωπογραφία τοῦ Καρόλου Μάγνου τὸ δὲ στιγματίον ἔργον θαυμασίας χειρὸς θέλει προκαλεῖ τοὺς αἰώνας. Δ*